

Hädaolukorra seaduse muutmise ja sellega seondvalt teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Hädaolukorra seaduse muutmine

Hädaolukorra seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahv 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 4. Kriisireguleerimise koordineerimine

Riigi kriisireguleerimispoliitika väljatöötamist ja selle elluviimist juhivad Vabariigi Valitsus.“;

2) paragrahvi 5 lõikes 1 asendatakse sõnad „Kriisireguleerimise koordineerimise eest vastutav minister“ sõnaga „Päästeamet“;

3) paragrahvi 5 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Regionaalse kriisikomisjoni koosseisu, juhtimise, ülesanded ja töökorra kehtestab Päästeamet.“;

4) paragrahv 7 tunnistatakse kehtetuks;

5) paragrahvi 9 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Loetelu sündmustest, mille kohta koostatakse riskianalüüs, selle koostamise nõuded ja korra kehtestab ning selle koostamist juhtiva asutuse määrab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

6) paragrahvi 9 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

7) paragrahv 11 tunnistatakse kehtetuks;

8) paragrahv 15 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Loetelu sündmustest, mille kohta koostatakse sündmusest põhjustatud hädaolukorra lahendamise plaan, selle koostamise nõuded ja korra kehtestab ning selle koostamist juhtiva asutuse määrab Vabariigi Valitsus määrusega.“;

9) paragrahvi 15 lõike 5 esimeses lauses asendatakse sõna „Siseministeeriumiga“ sõnaga „Riigikantseleiga“;

10) paragrahvi 15 lõikes 6 asendatakse sõna „Ministeerium“ sõnadega „Ministeerium, Riigikantselei“;

11) paragrahvi 15 lõige 8 tunnistatakse kehtetuks;

12) paragrahvi 18 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

13) paragrahvi 18 lõikes 4, § 39 lõikes 5 ja § 44 lõikes 16 asendatakse sõnad „kriisireguleerimise koordineerimise eest vastutav minister“ sõnadega „Vabariigi Valitsus“;

14) seadust täiendatakse 3¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„3¹. peatükk

Riigi tegevusvaru moodustamine, haldamine ja kasutamine

§ 18¹. Riigi tegevusvaru

(1) Riigi tegevusvaru (edaspidi *varu*) on hädaolukorra või selle ohu tõrjumiseks ning riigi varustuskindluse, riigi julgeoleku ja elanikkonna toimetuleku tagamiseks vajalikud tooted, mis on varu haldaja omandis või mille omandamine või kasutamine varu haldaja poolt on eelnevalt sõlmitud lepingutega tagatud.

(2) Varu moodustamisel on aluseks:

- 1) käesoleva seaduse § 9 alusel koostatud hädaolukorra riskianalüüs;
- 2) riigikaitseseaduse § 6 alusel koostatud riigi kaitsetegevuse kava;
- 3) seadus või
- 4) Vabariigi Valitsuse otsus.

(3) Varu moodustamise, haldamise ja kasutusele võtmise kulud kaetakse riigieelarve vahenditest või varu müügist saadud vahendite arvelt.

(4) Varu moodustab, haldab ja kasutusele võtmise korraldab riigi äriühing, kelle põhikirjalise tegevuse eesmärk on varu moodustamine ja haldamine (edaspidi *varu haldaja*).

(5) Varusse kuuluva vedelkütusevaru moodustamist, haldamist ja kasutusele võtmist reguleerib vedelkütusevaru seadus.

(6) Varusse kuuluva tervishoiuvaldkonna varu moodustamist, haldamist ja kasutusele võtmist reguleerib tervishoiuteenuste korraldamise seadus.

§ 18². Varu hoidmine

(1) Varu hoitakse viisil, mis tagab hädaolukorra või selle ohu lahendamiseks ning riigi varustuskindluse, riigi julgeoleku ning elanikkonna toimetuleku tagamiseks varu kättesaadavuse selle hoiukohast.

(2) Varu hoitakse Eestis, kui Vabariigi Valitsus ei otsusta teisiti.

(3) Varu haldaja hoiab enda omandis olevat varu ise või annab varu või selle osa hoiule juriidilisele isikule hoiulepingu alusel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud hoiulepingus peab olema sätestatud vähemalt:

- 1) varu asukoha aadress;
- 2) varu identifitseerimist võimaldav tunnus;
- 3) varu hoidmise tingimused;
- 4) varu uuendamise tingimused;
- 5) varu hoiukohast väljastamise tehnilised tingimused;
- 6) varu hoidmise kontrollimise kord;

7) lepingu tähtaeg.

(5) Varu moodustamise ja haldamise kohustuse täitmiseks võib varu haldaja sõlmida tähtajalise lepingu, mille alusel juriidiline isik võtab endale varu või selle osa moodustamise ja haldamise kohustuse ning varu haldajal on õigus kokkulepitud tingimustel omandada lepinguga hõlmatud varu (edaspidi *delegeeritud varu*).

(6) Delegeeritud varu lepingus sätestatakse lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatule:

- 1) varu haldaja õigus lepinguga hõlmatud varu omandamiseks igal ajahetkel kogu lepingu kehtivusaja jooksul;
- 2) tingimus, et varu omandamise korral oleks tagatud varu kättesaadavus varu haldajale lepingus sätestatud aja jooksul;
- 3) varu omandamisel makstava hinna kujunemise meetoodika.

§ 18³. Varu kasutusele võtmine

(1) Varu kasutusele võtmise otsustab Vabariigi Valitsus.

(2) Avalikku korda, riiklikku julgeolekut või rahva tervist ohustada võivas olukorras, mis eeldab vahetut tegutsemist ohu vastu, võib varu kasutusele võtmise otsustada valdkonna eest vastutav minister, teavitades sellest viivitamata Vabariigi Valitsust.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud otsuses esitatakse:

- 1) varu kasutusele võtmise põhjus;
- 2) kasutusele võetava varu nomenklatuur ja kogus;
- 3) varu kasutusele võtmise tingimused;
- 4) kasutusele võetud varu taastamise tingimused.

(4) Valdkonna eest vastutav minister võib määrusega kehtestada varu kasutusele võtmise korra.

§ 18⁴. Varu andmed ja statistiline kokkuvõte

(1) Varu haldaja peab üksikasjalikku ja pidevat arvestust varu kohta.

(2) Varu arvestus peab sisaldama teavet hoiukoha asukoha kohta ning hoiukohtade kaupa teavet varu koosseisu, koguse, aegumise tähtpäeva ja varu omaniku kohta.

(3) Varu haldaja esitab iga aasta 25. veebruariks ja 25. augustiks Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile andmed varu koosseisu, koguse, aegumise tähtpäevade, asukohtade ja varu omanike kohta eelneva poolaasta viimase päeva seisuga. Vajadusel esitab varu haldaja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi nõudmisel täiendavaid andmeid varu kohta.

§ 18⁵. Varu uuendamine ja vähendamine

Varu haldaja omandis oleva varu uuendamisel ja vähendamisel müüakse varu turuhinnaga, välja arvatud kui varu vähendamine toimub käesoleva seaduse §-s 18³ sätestatud juhul.

§ 18⁶. Teabe saamise õigus

Varu haldajal on õigus käesolevast seadusest tulenevate ülesannete täitmiseks saada teavet:

- 1) riigiasutuselt;

- 2) kohaliku omavalitsuse üksuselt;
- 3) avalik-õiguslikult juriidiliselt isikult;
- 4) avalik-õigusliku ameti kandjalt.“;

15) paragrahvi 34 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

16) paragrahvi 40 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Elutähtsa teenuse toimepidevust korraldav asutus või tema käesoleva seaduse § 37 lõike 5 alusel määratud asutus edastab toimepidevuse riskianalüüsi ja plaani Riigikantseleile tema nõudmisel. Riigikantseleil on õigus saada täpsustusi toimepidevuse riskianalüüsis ja plaanis esitatud teabe kohta.“;

17) paragrahvi 45 lõike 1 punkt 1 tunnistatakse kehtetuks;

18) paragrahvi 45 lõike 1 punkt 2 tunnistatakse kehtetuks;

19) paragrahvi 45 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) haldusjärelevalvet käesolevas seaduses ja selle alusel kehtestatud õigusaktides kohaliku omavalitsuse üksusele pandud ülesannete täitmise üle teeb Päästeamet.“;

20) paragrahvi 45 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

21) seadust täiendatakse §-ga 48¹ järgmises sõnastuses:

„§ 48¹. Varu omavoliline kasutamine

(1) Varu omavolilise kasutamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 400 000 eurot.“;

22) paragrahvi 52 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „48,“ sõnaga „48¹“.

§ 2. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 52 lõike 1 punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) hädaolukorra seaduse § 18¹ lõikes 1 sätestatud riigi tegevusvarusse kuuluva tervishoiuvaldkonna varu ja riigikaitse seaduse § 5 lõikes 4 sätestatud tervishoiuvaldkonna riigi varu moodustamist, haldamist ja uuendamist;“;

2) paragrahvi 56 lõike 1 punkt 11 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„11) hädaolukorra seaduse § 18¹ lõikes 1 sätestatud riigi tegevusvarusse kuuluva tervishoiuvaldkonna varu ja riigikaitse seaduse § 5 lõikes 4 sätestatud tervishoiuvaldkonna riigi varu moodustamise, hoidmise, kasutamise, kontrollimise, uuendamise, täiendamise ja aruandluse korra.“.

§ 3. Vedelkütusevaru seaduse muutmine

Vedelkütusevaru seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 4 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Varu moodustab ja haldab hädaolukorra seaduse § 18¹ lõikes 4 sätestatud äriühing (edaspidi *varu haldaja*).“;

2) paragrahvi 7 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Varustamisraskuste korral võetakse varu kasutusele hädaolukorraseaduse § 18³ lõikes 1 või 2 sätestatud korras.“;

3) paragrahvi 7 lõike 3 sissejuhatav lauseosa muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Varu kasutuselevõtmise otsuses peab sisalduma:“;

4) paragrahvi 7 lõigetes 4 ja 6–8 asendatakse sõnad „Vabariigi Valitsus“ sõnadega „varude kasutusse võtmise otsustaja“ vastavas käändes;

5) paragrahvi 14 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Osaluse valitseja riigivaraseaduse tähenduses hoolitseb aktsionäriõiguste teostamisel, et varu haldaja põhikirjas on sätestatud järgmised nõuded:

1) vähemalt üks nõukogu liige valitakse kütuse müüjaid ühendava organisatsiooni esitatud kandidaatide hulgast, kes esindavad käesoleva seaduse § 8 lõikes 2 sätestatud varumakse maksjaid;

2) kui kütuse müüjaid ühendav organisatsioon ei esita nõukogu liikme kandidaate, valib kõik nõukogu liikmed osaluse valitseja.“;

6) paragrahvi 14 lõiked 2 ja 3 tunnistatakse kehtetuks;

7) paragrahvi 14 lõikes 4 asendatakse sõnad „§ 81 lõigetes 2 ja 3“ sõnadega „§ 80 lõikes 2“.

§ 4. Vabariigi Valitsuse seaduse muutmine

Vabariigi Valitsuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 63 lõikes 1 asendatakse sõnad „vedelkütuse miinimumvaru haldamine“ sõnadega „riigi tegevusvaru haldamine“;

2) paragrahvi 66 lõikest 1 jäetakse välja sõnad „kriisireguleerimise ja“;

3) paragrahvi 77 lõiget 1 täiendatakse punktiga 14 järgmises sõnastuses:

„14) töötab välja riigi kriisireguleerimispoliitika ja koordineerib selle elluviimist.“.

§ 5. Seaduse jõustumine

Käesolev seaduse § 1 punktid 1–6, 8–13, 15–21 ning § 4 punktid 2 ja 3 jõustuvad 2021. aasta 1. juulil.

Henn Põlluaas
Riigikogu esimees

Tallinn, 2021

Algatab Vabariigi Valitsus